

HET STUDIEJAAR 1923—1924.

REDE UITGESPROKEN OP DEN 15DEN SEPTEMBER 1924 BIJ DE OVERDRACHT
VAN HET RECTORAAT DER LANDBOUWHOGESCHOOL DOOR

DR. S. C. J. OLIVIER.

*Mijne Heeren Curatoren, Hoogleraren, Lectoren,
Dames en Heeren Assistenten en Studenten dezer
Hoogeschool en verder Gij allen, die deze bijeenkomst
met Uwe tegenwoordigheid vereert, zeer gewaardeerde
Toehoorderessen en Toehoorders.*

Heb ik hier van dezelfde plaats, bij gelegenheid van den dies natalis, het een gelukkige gewoonte genoemd, dat de Rector-Magnificus alsdan pleegt te spreken over een onderwerp, ontleend aan de door hem beoefende wetenschap, eenigszins anders staat men tegenover een rede, waarin de „fata” moeten worden vermeld en welke men misschien een fatale oratie zou kunnen noemen. Want het is waarlijk geen benijdenswaardige taak onder de huidige omstandigheden te moeten spreken over de gebeurtenissen van het achter ons liggende studiejaar!

Het is toch inderdaad wel een ongelukkige samenloop van omstandigheden, dat de ontwikkelingsjaren van een in opkomst zijnde hoogeschool moeten samenvallen met een periode van economische inzinking, waarin van stichting van toch zoo hoog noodige laboratoria, ja zelfs van uitbreiding van bestaande, amper gerept mag worden, maar bezuiniging en versobering schering en inslag zijn; en dat, terwijl de steeds voortschrijdende wetenschap voortdurend meer verfijnde methoden met als gevolg steeds meer kostbare hulpmiddelen eischt!

Evenwel, „quand on n'a pas ce qu'on aime, il faut aimer ce qu'on a” en troosten wij ons daarom met de gedachte, dat het steeds in den

aard van het Nederlandsche volk gelegen heeft tegen de verdrukking in te groeien en bedenken wij, dat voor wetenschap en samenleving hoogst gewichtige ontdekkingen menigmaal onder zeer moeitevolle omstandigheden tot stand kwamen. Hier gaan mijn gedachten naar het echtpaar CURIE, hetwelk de meest bekende hunner zoo belangrijke onderzoekingen verrichtte in een soort schuur, waar bij stormweer de wind doorheen woei en waar, naar het zeggen van mevrouw CURIE zelf, het eenige schoone het geheimzinnig lichten der radiumpreparaten was, wanneer men bij duisternis er binnentrad. Ik geloof te kunnen zeggen, dat het in Wageningen zoo ver nog niet gekomen is.

Doch laat ons niet langer in beschouwingen ons verdiepen, welke wel eens een zoo juist uitgebannen pessimisme opnieuw zouden kunnen binnenhalen, maar overgaan tot de opsomming der voornameste lotgevallen van deze hoogeschool.

Ondanks de sombere tijden kwam nog eenige verbetering in de huisvesting tot stand en bestaat het vooruitzicht, dat te dien aanzien nog meer bereikt zal worden, zij het ook op zeer bescheiden schaal.

De verbouwing van het hoofdgebouw werd voltooid en de afdelingen Plantkunde, Plantensystematiek en Land- en Volkenkunde konden in het bezit worden gesteld van meer geschikte werkruimten en collegelokalen, evenals de afdeling Boschbouw door de gereedgekomen verbouwing van „Hinkeloord.”

Aan het Instituut voor Veredeling van Landbouwgewassen zal weldra de noodige ruimte, welke gevonden wordt door een aanbouw aan de bestaande graanschuur op het „Groenewoud”, ter beschikking kunnen worden gesteld. Tengevolge van de vereeniging der veestapels in de boerderij „Duivendaal”, is het „Groenewoud” thans, met uitzondering van enkele percelen, geheel voor dit Instituut bestemd.

Maar nog steeds zijn er afdelingen, waar de toestand dringend verbetering behoeft. Men denke slechts aan de Physiologie der Dieren het Landmeten en Waterpassen en de Chemie.

Gelukkig mag echter, bij uitvoering van het denkbeeld om de Landbouwplantenteelt met het entomologische deel der Plantenziektenkunde onder te brengen in het gebouw, voorheen in gebruik bij het Instituut voor Phytopathologie, worden verwacht, dat de organische Chemie binnen niet al te langen tijd de beschikking zal krijgen over den linkervleugel van het hoofdgebouw, waar zij, na eenige verbeteringen, tenminste de hoognoodige ruimte zal vinden. En de afdeling Landbouwscheikunde, welke eveneens reeds jaren op meerdere ruimte wacht, zal dan gaarne de in den rechtervleugel vrijkomende lokaliteiten in gebruik nemen.

Wanneer voorts de voorgenomen verbouwing der boerderij „Duivendaal”, zoo dringend noodzakelijk voor de afdeling Veeteelt,

tot uitvoering is gebracht, is ook binnenkort voor de Physiologie der Dieren een betere huisvesting te verwachten dan zij thans in het laboratorium voor Microbiologie vindt, dat, zelf behoefte hebbend aan de in bruikleen afgestane ruimte, trouwens met vreugde zijn gast zal zien vertrekken.

Het Arboretum werd uitgebreid met de terreinen der voormalige afdeling Bloementeel en zag zich daarbij tevens eenige kasruimte toegewezen.

De samenstelling van het College van Curatoren is door de herbenoeming van het volgens rooster periodiek aftredende lid F. B. LÖHNIS ongewijzigd gebleven. Wij meenen hierin een aanwijzing te mogen zien, dat dit college ook in de toekomst wederom de medewerking en den steun zal verleenen, zooals wij die ook in het thans achter ons liggende jaar in zoo ruime mate mochten ondervinden. Een woord van dank in het bijzonder aan U, hooggeachte heer President-Curator, voor de warme belangstelling voor de Landbouwhoogeschool en de blijken van medeleven met hare lotgevallen onder alle omstandigheden door U getoond, is hier zeker op zijn plaats.

Ook U, zeer geachte Mr. FLORSCHÜTZ, die met uw grondige kennis en ruimen blik ons het werken onder zoo moeilijke omstandigheden zeer hebt verlicht, breng ik hier gaarne mijn dank.

Desamenstelling van den Senaat is niet geheel ongewijzigd gebleven.

Den 1sten October trad Dr. BLINK, wiens verdiensten door mijn ambtsvoorganger hier ter plaatse reeds uitvoerig werden geschetst, als buitengewoon hoogleeraar in de economische geographie af. In zijn afscheidscollege bracht BLINK nogmaals de beteekenis van het studievak naar voren, hetwelk hij hier van af 1906 met groote bekwaamheid en toewijding had gedoceerd.

Tot nog toe is in deze vacature niet voorzien, evenmin als in die, ontstaan door het overlijden van onzen onvergetelijken Koenen. Gelukkig mag echter worden aangenomen, dat thans de studenten niet al te lang meer van leiding bij de studie van deze belangrijke wetenschappen verstoken zullen blijven.

In verband met de omstandigheid, dat de datum zijner ambtsaanvaarding in de zomervacantie viel, hield Ir. C. BROEKEMA zijn inaugureele oratie over „Plantenveredeling en wetenschap” op 18 October, terwijl om dezelfde reden DR. REINDERS eerst op 26 October zijn rede „Age quod agis” uitsprak.

In de vacature, ontstaan door het aftreden van Dr. RITZEMA BOS in 1920, is thans, zij het ook slechts voorloopig, voorzien. Bij Koninklijk besluit van 19 Januari toch werd Dr. ROEPKE tijdelijk en naast zijn gewone werkzaamheden belast met het onderwijs in het dierkundige deel der plantenziektenkunde.

Als nieuw docent mochten wij dit jaar verder den Rijkstuinbouwconsulent P. DE VRIES begroeten, welke in verband met het aftreden van den lector PLEMPER VAN BALEN met het geven van een cursus in de bloemteelt werd belast.

Mocht mijn voorganger bij de overdracht van zijn waardigheid aan zijn opvolger reeds met vreugde gewagen van de verbetering van den gezondheidstoestand van onzen ambtgenoot BLAAUW, het feit, dat dezer dagen wederom belangrijke bijdragen van zijn hand verschenen, is wel een bewijs, dat wij in deze op den goeden weg zijn.

Ik kom thans aan een donkere bladzijde uit de geschiedenis onzer Hoogeschool.

Reeds in den aanvang van het studiejaar, dat nu ten einde spoedt, werd van Regeeringswege, in verband met den zorglijken toestand van 's lands geldmiddelen, een belangrijke besnoeiing van het budget der Landbouwhoogeschool noodzakelijk geacht. Als gevolg hiervan werd aan een veertiental vast- en een zestal tijdelijk aangestelde hulpkrachten, waaronder eenige assistenten, eervol ontslag verleend, terwijl bovendien verscheidene tijdelijke benoemingen niet werden gecontinueerd en eenige vacatures niet wederom werden vervuld, om van de vermindering der materiele credieten verder niet te spreken.

Dat dergelijke ingrijpende maatregelen niet kunnen worden genomen zonder diepe sporen achter te laten, spreekt van zelf en het behoeft dan ook geen verwondering te baren, dat van meerdere afdelingen klachten binnenkomen over ernstige moeilijkheden door gebrek aan arbeidskrachten ondervonden.

Vasthoudend aan het ook door het College van Curatoren ingenomen standpunt, dat vitale belangen niet mogen worden aangetast, meen ik dan ook te mogen aannemen, dat Wageningen hiermede haar tol aan de door de omstandigheden nu eenmaal noodzakelijk geworden versoering der staatsdiensten heeft betaald, al blijft de vraag gewettigd, of in deze niet reeds te ver is ingegrepen. In aanmerking dient toch genomen, dat voor verscheidene afdelingen, welke eigenlijk nog in een soort embryonalen toestand verkeerden, groei levensbelang is.

Het afgelopen jaar bracht ons een bijzonderen herinneringsdag. Den 20sten Maart l.l. toch was onze collega ABERSON 40 jaren aan de Wageningsche inrichtingen voor landbouwonderwijs werkzaam, welke gebeurtenis op uitdrukkelijk verzoek van den jubilaris slechts in intiemen kring werd herdacht. Dat niettemin van heinde en verre de gelukwensen en huldebetuigingen binnenstroomden, bewijst hoezeer ABERSON's werk in dienst van wetenschap en practijk op prijs wordt gesteld. De Regeering toonde haar groote waardeering

voor zijn arbeid door zijn benoeming tot Commandeur in de orde van Oranje-Nassau.

Aan GRIJNS viel de onderscheiding ten deel van een benoeming tot lid der Koninklijke Akademie van Wetenschappen te Amsterdam, terwijl QUANJER de John Snell-medaille ontving. Voorts werden VAN LOGHEM en QUANJER benoemd tot Ridder in de Orde van den Nederlandschen Leeuw, IR. LEIGNES BAKHOVEN en DR. SIRKS tot Ridder in de Oranje-Nassau-Orde.

Maar naast deze heuglijke gebeurtenissen staan helaas ook droevige geboekt.

Op 7 April overleed de oud-hoogleraar REIMERS. Meer dan 40 jaren heeft REIMERS, die in 1880 aan de toenmalige inrichting voor landbouwonderwijs te Wageningen verbonden werd, een reeks van leerlingen met opgewektheid en liefde onderwezen. Daarenboven stelde hij zijn groote gaven op velerlei gebied in dienst van het algemeen belang, was hij jaren lang een der meest geziene figuren in de vergaderingen der landbouwmaatschappijen in gansch ons land. Alle lagen der bevolking betoonden dan ook deelneming, toen wij hem naar zijn laatste rustplaats brachten. Zij, die hem nader stonden, zullen zijn open karakter, zijn vroolijken humor en zijn strijd, vel maar met open vizier, tegen al wat in zijn oog misbruik of onrecht was, niet vergeten.

De afdeling Landbouwscheikunde had het verlies te betreuren van haar oudsten amanuensis A. J. ABSPOEL, die na een langdurige ziekte op 5 Januari overleed.

Nog een ander offer eischte de dood van onze Hoogeschool en wel een van den meest smartelijken aard, het heengaan van een jong student in den opgang van het leven. Bij de groeve van KAREL HAM heb ik namens den Senaat een woord van afscheid gesproken.

Al stond Wageningen niet, zooals ten vorige jare, in het teeken van een internationaal congres, toch zag onze academiestad opnieuw hare beteekenis als Landbouwwetenschappelijk centrum in Nederland erkend.

Het Genootschap voor Landbouwwetenschap hield in Maart zijn algemeene vergadering in de hulppaula, terwijl de vijfde wetenschappelijke samenkomst van Indische Landbouwtechnici wederom in onze gebouwen gastvrijheid vond.

Buitengewoon veel belangstelling werd ondervonden van de zijde van buitenlandsche autoriteiten en geleerden.

In October mochten wij een bezoek ontvangen van den Franschen gezant, den heer CHARLES BENOIST, die reeds lang geen vreemde voor de academische kringen in Nederland is. In dezelfde maand bezocht ons Dr. W. J. VILJOEN, superintendent-generaal van onderwijs te

Kaapstad, die — in zijn vaderland teruggekeerd — een reeks belangwekkende voordrachten hield over zijn bevindingen op onderwijsgebied gedurende zijn bezoek aan Europa. Ik vermeld verder het bezoek van Dr. PETHYBRIDGE, den bekenden phytopatholoog van het Engelsche Landbouwdepartement, van Prof. REMY van de Landbouwhoogeschool te Bonn, van Prof. EAST van de Havard University, van Prof. HASHIMOTO van de Universiteit te Tokio, om verder geen namen meer te noemen van de geleerden of autoriteiten uit Argentinië, Bulgarije, Denemarken, Duitschland, Engeland, Finland, Frankrijk, Hongarije, Mexico, De Vereenigde Staten, Rusland, Tsjecho-Slowakye en Zweden, die door een bezoek van hunne belangstelling blijk gaven.

Verscheidene dezer geleerden hielden tevens voordrachten in een onzer laboratoria.

Bij gelegenheid van deze bezoeken bleek ons tot onze groote genoegdoening herhaaldelijk, dat er nog regeeringen zijn die — trots de zeer ongunstige economische omstandigheden — het een daad van wijs beleid blijven achten, om geleerden financieel in staat te stellen wetenschappelijke betrekkingen van internationalen aard te onderhouden.

Onzerzijds hielden Dr. BAKKER en Dr. KIELSTRA voordrachten in het buitenland, terwijl Dr. QUANJER te Brussel een internationale conferentie mede voorbereidde.

Van de lezingen hier door landgenooten gehouden noem ik die van onzen oud-curator SIBINGA MULDER in de hulppaula met het onderwerp: „Het rijstvraagstuk in Nederlandsch-Indië en de poging het op te lossen door toepassing van mechanischen arbeid”, en die van Dr. VAN HALL, welke in het laboratorium van Dr. QUANJER sprak over de onderzoekingen aan het Instituut voor Plantenziekten te Buitenzorg verricht.

Bij verschillende gelegenheden was de Senaat officieel vertegenwoordigd. Ik vermeld als zoodanig het Internationaal Tuinbouwcongres te Amsterdam, het Koloniaal Onderwijscongres te 's-Gravenhage, de opening van de Roomsche-Katholieke Universiteit te Nijmegen, die van het nieuwe Gouvernementsgebouw te Arnhem. Ook had de Rector als zoodanig zitting in verschillende comité's, waarvan ik hier het „Comité Universiteit Tokio” in herinnering wil brengen, welk comité op instigatie van de „Vereeniging voor Volkenbond en Vrede” en de Japansche commissie uit de vereeniging „Nederland in den Vreemde” werd opgericht, met het loffelijk doel tegemoet te komen in de leemte, die de bekende ramp voor de universiteitsbibliotheek te Tokio heeft doen ontstaan. Een definitief verslag van de werkzaamheden van dit comité, hetwelk reeds resultaten van betekenis bereikte, kan binnen niet al te langen tijd worden tegemoet gezien.

In verband met de omstandigheid, dat er onzekerheid bestaat aangaande de onderwijsbevoegdheid der landbouwkundige ingenieurs, heeft de Senaat in den loop van het thans achter ons liggende studiejaar bij de betrokken autoriteiten voorstellen ter definitieve regeling gedaan, welke bovendien een vastlegging van de bevoegdheden der te Wageningen opgeleide landmeters beoogen.

Tot op heden is de landbouwkundig ingenieur, wat de Hoogere Burgerscholen betreft, krachtens artikel 82 der wet houdende regeling van het Middelbaar Onderwijs juncto artikel 67 der wet tot regeling van het Hooger Landbouw- en Hooger Veeartsenijkundig Onderwijs, bevoegd onderwijs te geven in de technische wetenschappen, waarin hij ter verkrijging van zijn diploma een examen heeft afgelegd.

Deze wettelijke bepaling is echter voor meer dan één interpretatie vatbaar, aangezien ten eerste verschil van meening mogelijk is ten opzichte van de vraag, welke wetenschappen van de aan de Landbouwhoogeschool geëxamineerde tot de technische dienen gerekend te worden en in de tweede plaats niet ondubbelzinnig blijkt, of men onder wetenschappen, waarin ter verkrijging van het diploma een examen is afgelegd, slechts de bij het ingenieursexamen geëxamineerde wetenschappen heeft te verstaan.

Wanneer van hoogerhand men zich met de door den Senaat ingediende voorstellen zal kunnen vereenigen en ook de volksvertegenwoordiging de er voor noodige wetswijzigingen zal kunnen aanvaarden, zullen onze ingenieurs van de economische richtingen de bevoegdheid verkrijgen tot het geven van onderwijs in staathuishoudkunde, terwijl het jus docendi voor plantkunde, scheikunde of staathuishoudkunde zal worden toegekend aan den bezitter van het diploma van landbouwkundig ingenieur, voor zoover hij bij het ingenieursexamen met goeden uitslag in die vakken werd geëxamineerd.

Met minder ingenomenheid zal door de betrokkenen waarschijnlijk het onlangs bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal ingediende Ontwerp van Wet worden begroet, hetwelk o.a. de door de Regeering noodzakelijk geoordeelde verhooging der collegegelden beoogt vast te leggen. Ben ik goed georiënteerd, dan ligt het in de bedoeling deze verhooging nog voor het morgen aanvangende studiejaar te doen ingaan, hetgeen echter naar mijne meening tot groote onbillijkheden aanleiding zoude geven.

Veel zorg baarde ons in het afgelopen jaar de opvatting in den boezem der Regeering, dat wegens den zorgelijken toestand van 's lands financiën, de uitgave van de „Mededeelingen van de Landbouwhoogeschool” behoorde te worden gestaakt.

Waar de „Mededeelingen” den belangrijkste weg vormen, waarlangs de resultaten der in onze instituten en laboratoria verrichte onderzoekingen ter kennis van den practischen landbouw worden

gebracht en dit tijdschrift bovendien een waardevol ruilobject vertegenwoordigt, zoowel voor de centrale bibliotheek als voor verscheidene onzer met buitenlandsche instituten van overeenkomstigen aard in ruilverkeer staande laboratoria, zoo meende de Senaat voor het behoud er van ten sterkste te moeten opkomen. De krachtige steun, welken wij bij deze gelegenheid van het College van Curatoren hebben mogen ondervinden, zal ongetwijfeld er belangrijk toe hebben bijgedragen, dat thans het voortbestaan van het tijdschrift, zij het ook voorloopig in zeer bescheiden afmetingen, en op andere wijze geëxploiteerd, wel verzekerd is.

Thans een enkel woord over de bibliotheek.

Deze verloor haar bekwamen leider door de eervolle benoeming van Dr. WIEDER tot bibliothecaris van onze oudste universiteitsbibliotheek. Onder zijn bestuur was onze boekerij in den loop van een zevental jaren uitgegroeid tot een der grootste landbouwbibliotheken van de wereld, een feit, dat ik hier met dankbaarheid gedenk. De vrees is gewettigd, dat de snelheid der uitbreiding thans, mede onder den invloed van de bezuiniging op de materiele credieten, op bedenkelijke wijze zal worden gereduceerd.

De adjunct-bibliothecaris J. D. C. VAN DOKKUM werd door den Minister van Binnenlandsche Zaken en Landbouw tijdelijk met het beheer van de bibliotheek belast.

Het bezoek aan de bibliotheek steeg aanmerkelijk sinds de verbetering in de huisvesting tot stand kwam.

Een belangrijke collectie geschriften werd verkregen door een schenking van den heer E. H. KRELAGE te Haarlem, waarvoor den schenker van Regeeringswege dank werd gebracht. Bovendien werd een belangrijke aanwinst ontvangen door de welwillendheid van de Commissie voor 's Rijks Geschiedkundige Publicatiën. Hiertegenover staat de afstand van een aantal werken aan het reeds eerder genoemde „Comité Universiteit Tokio”, welke afstand in overleg met den waarnemend bibliothecaris en na machtiging door den Minister tot stand kwam.

In verband met gerezen moeilijkheden besloot de Senaat over te gaan tot de instelling van een bibliotheek-commissie uit zijn midden, welke den Rector zal terzijde staan bij het hem opgedragen toezicht op het beheer van de bibliotheek. Het wil mij voorkomen, dat deze commissie op den duur zal uitgroeien tot een der officieele organen in het samenstel van onze hoogeschool.

Dat men in het afgelopen jaar van zekere zijde ernstig heeft kunnen meenen, dat bezuiniging mogelijk zoude zijn door afschaffing der zoogenaamde hand- of laboratoriumbibliotheken, welke bibliotheken door ieder laboratorium-directeur als een onmisbaar hulpmiddel bij onderzoek en onderwijs worden beschouwd, bewijst

slechts, dat meerdere invloed van het natuurwetenschappelijk element te dier plaatse zeer noodig is.

In het afgelopen studiejaar hadden vijf promoties plaats waarvan één met lof.

Het aantal ingeschrevenen gedurende den cursus 1923—1924 bedroeg 356 tegen 349 in het vorige studiejaar; voor de eerste maal lieten zich inschrijven 52 studenten, waaronder 4 voor landmeter, terwijl het aantal nieuw aangekomenen in den vorigen cursus 74 bedroeg, waaronder 14 voor landmeter. Nam dus het totaal aantal studeerenden aan de Landbouwhoogeschool nog eenigszins toe, wat het aantal nieuw ingeschrevenen betreft valt een merkbare daling te constateeren.

Er van uitgaande, dat een zekere evenwichtstoestand dient te bestaan, wat betreft het aantal afgestudeerden en het aantal landbouwkundige ingenieurs, dat zich een plaats in de maatschappij veroveren kan en gezien het feit, dat onder de huidige economische omstandigheden onze jonge ingenieurs, althans zij, die een studie hebben gemaakt van den landbouw in de gematigde luchtstreek, meer dan gewonen weerstand ondervinden bij de afvloeiing naar de maatschappij, wil het mij voorkomen, dat een matige daling van het aantal aankomende studenten onder de gegeven omstandigheden geenszins verontrustend, integendeel gewenscht is.

Pessimisten, die een daling van het aantal ingeschrevenen onmiddellijk aan beschouwingen omtrent de levensvatbaarheid onzer hoogeschool of wel aan de kosten per student koppelen, mogen bedenken, dat niet onbelangrijke schommelingen te allen tijde en bij tal van hoogescholen zijn waargenomen.

Zoo bedroeg om slechts een greep te doen, volgens de „Annales Academici”, het aantal studenten te Leiden op 31 December van het jaar 1874: 859, terwijl volgens cijfers ontleend aan het jaarboek dier universiteit het totaal aantal ingeschrevenen voor den cursus 1879—1880 was gedaald tot 485 om jaren later, in den cursus 1922—1923, de ongekende hoogte van ruim 1700 te bereiken.

In dit verband zij nog opgemerkt, dat omstreeks een halve eeuw geleden onze thans zoo dicht bevolkte universiteiten trouwens een gansch ander beeld vertoonden. Zoo bedroeg het aantal hoogleraren der Groningsche Universiteit van 1865—1875 gemiddeld circa 23, en was het aantal studenten in dat tijdvak schommelende tusschen 142 en 206. Wanneer wij voor Leiden de sterk bezette doch „goedkoope” juridische faculteit uitschakelen, bedroeg het aantal hoogleraren in hetzelfde tijdvak gemiddeld ongeveer 28, terwijl het aantal ingeschrevenen tusschen 216 en 380 schommelde.

De verhouding van Rector en Senaat tot de studenten was van

den meest aangename aard, zooals bij verschillende gelegenheden mocht blijken.

Het Wageningsch Studentencorps kenmerkte zich door een opgewekt vereenigingsleven. De vereeniging „Studiebelangen”, de Debatingclub V.V.O., de Vereeniging van Nederlandsche Landbouwstudenten, de Nederlandsche Christen-Studentenvereeniging, de Roomsch-Katholieke Studentenvereeniging Sanctus Franciscus Xaverius, de Vrijzinnig Christelijke Studentenbond en de Studenten-Geheelonthoudersvereeniging organiseerden lezingen op verschillend gebied, terwijl de Studenten Tooneelvereeniging en het Wageningsch Studentenorkest de activiteit toonden, zooals wij die van deze vereenigingen nu eenmaal gewoon zijn.

De Roomsch-Katholieke Studentenvereeniging verkreeg een eigen vereenigingsgebouw, dat er wezen kan, de roeivereeniging Argo een nieuw bootenhuis. Het wil mij voorkomen, dat deze laatste vereeniging in een nu achter ons liggend tijdperk van schijnbare rust de noodige potentieele energie verzameld heeft, welke te gelegener tijd in kinetische zal kunnen worden omgezet.

Aan de Wageningsche Vrouwelijke Studenten Vereeniging kon in den loop van het jaar in het souterrain van het hoofdgebouw der Landbouwhoogeschool een lokaal ter beschikking worden gesteld om als wachtkamer voor vrouwelijke studenten te worden ingericht. Bij die gelegenheid bleek hoe vrouwenhanden het vermogen een luguber hol met weinig kosten in een gezellig interieur te herscheppen.

Voor ik mijn taak ga nederleggen, heb ik nog een aangename plicht te vervullen. Op de door den Senaat uitgeschreven prijsvraag „De Senaat der Landbouwhoogeschool verlangt een critisch literatuuroverzicht van de erfelijkheidsverschijnselen bij het geslacht *Phaseolus* of het geslacht *Pisum* (naar keuze) aangevuld door eigen onderzoekingen”, is een antwoord ingekomen onder de kenspreuk: „Nous ne cherchons jamais les choses, mais la recherche des choses”, dat een bekroning werd waardig gekeurd.

Ik geef thans het woord aan den Secretaris van den Senaat om het oordeel der betreffende Senaatscommissie te doen kennen.

Zooals uit de voorlezing blijkt, heeft de schrijver der verhandeling naar het oordeel der commissie datgene geleverd, wat van een bekwaam en ijverig student gedurende den tijd, welke voor de beantwoording der prijsvraag beschikbaar was, in billijkheid kan worden verwacht, zoodat de commissie dan ook niet gearzeld heeft tot de bekroning te adviseeren.

Bij opening van het naambriefje bleek het, dat gij, SUSAN JACOBUS

WELLENSIEK, thans landbouwkundig ingenieur, de schrijver der verhandeling waart. Laat mij dan de aangenaamste taak van dezen dag vervullen. Ik verzoek u Ir. WELLENSIEK uw zitplaats te verlaten om uit mijne handen de gouden eerepenning in ontvangst te nemen.

Namens den Senaat wensch ik U geluk. Langen en moeizamen arbeid, dien gij aan wetenschappelijke onderzoekingen om harer zelf wille hebt besteed, ziet gij thans be kroond. Voorwaar een heerlijk oogenblik; maar ik ben er zeker van, grooter nog was het genot, hetwelk gij gedurende den arbeid hebt gesmaakt!

Wie eens in zijn binnenste geestelijke scheppingskracht heeft mogen gevoelen, die moet blijven nasporen en onderzoeken, al zouden ook momenten komen, waarop het eigen werk onbelangrijk wordt gezien bij het geheel van ons weten en bij hetgeen wij niet omvatten kunnen.

Ik ben er dan ook van overtuigd, dat gij thans gewekte verwachtingen later niet teleurstellen zult.

Mijn taak loopt thans ten einde. Veel en velerlei werd dit jaar afgedaan, vooral binnenskamers, waarbij het volle vertrouwen van den Senaat onontbeerlijk was. Dat ons dit vertrouwen zoo ruimschoots werd geschonken, heeft de taak van het aftredende Dagelijksch Bestuur aanmerkelijk verlicht. Het is Rector-Magnificus en Assesoren dan ook een behoefte den Senaat hiervoor van deze plaats een woord van warmen dank te brengen.

Mijn persoonlijke dank geldt in het bijzonder mijn beide Assesoren VAN BAREN en SPRENGER en voorts den Secretaris van den Senaat HAM voor de medewerking en steun, waarop ik in het thans achter ons liggende tijdvak heb kunnen rekenen. Onze wekelijksche bijeenkomsten, waarin ik gaarne naar Uwe gewaardeerde adviezen luisterde, zullen bij mij in aangename herinnering blijven. Ook Voorzitter en Leden van de Bezuinigingscommissie uit den Senaat, welke mij in moeilijke oogenblikken krachtig ter zijde stonden, breng ik hier gaarne mijn besten dank.

Een woord van groote waardeering gewijd aan den ambtenaar van administratie BOSMAN, die steeds met veel kennis van zaken en met buitengewonen ijver de belangen onzer hoogeschool diende, is hier ook zeer zeker op zijn plaats.

Thans is het aan U, VAN BAREN, het rectoraat van de Landbouwhoogeschool te bekleeden. Wij zijn er van overtuigd, dat de taak welke U wacht, geen gemakkelijke zal wezen, dat het nog menigmaal noodig zal zijn voor onze hoogeschool op de bres te staan, maar wij weten ook, dat Gij als Rector met Uw volle kracht en met geheel Uw hart zult opkomen voor de hoogeschool, die U lief is en dat Gij daarbij

krachtig door Uwe Assessoren en den Senaat zult worden gesteund. Met vertrouwen geef ik dan ook de leiding in Uwe handen over. Moge Uw rectoraat U zelf tot voldoening en onze hoogeschool ten zegen zijn.

Ik draag thans het rectoraat van de Landbouwhoogeschool aan U over. Den nieuwen Rector heil!